

**Základná škola s materskou školou - Alapiskola és Óvoda,
Školská 7, Veľký Kýr – Nagykér**

**ZAMERANIE MŠ-
PROJEKT ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA**

MALÍ VÝSKUMNÍCI PO STOPÁCH PRÍRODY

**Vypracoval: kolektív MŠ
Kordinátorka: Mgr. Krisztina Dojčán**

Obsah

Úvod.....	3
1. Charakteristika materskej školy.....	3
2. Teoretické východiská.....	3
3. Ciele projektu	4
4. Plánovanie a realizácia.....	5
5. Konkrétne ciele	6
6. Hodnotenie	14
7. Odporúčaná literatúra	15
Použitá literatúra.....	16

Úvod

Vlastné zameranie MŠ, **environmentálnu výchovu**, podmieňovala úzka spolupráca so ZŠ, projekty, do ktorých je zapojená, skutočnosť o stave a kvalite životného prostredia a hlavne dôležitosť formovania pozitívneho postoju k prírode od najútlejšieho veku. Deti sú omnoho citlivejšie všetkému navôkol ako dospelí, majú bližší vzťah k prírode, a preto si myslíme, že rozvíjanie environmentálneho myslenia je efektívnejšie, keď sa začne čím skôr, teda v predprimárnom vzdelávaní. Výchova v oblasti ochrany prírody a životného prostredia je ponímaná ako trvalý celoživotný proces. Zabezpečením rozmanitých aktivít formou zážitkového učenia a hrou vytvoríme pevné predpoklady na ich plné rozvinutie v budúcnosti, čím sa z detí stanú zodpovední členovia spoločnosti, ktorí chránia a tvoria životné prostredie.

1. Charakteristika materskej školy

Materská škola vo Veľkom Kýre je štvortriedne zariadenie, ktoré navštevujú deti od 3 do 6 rokov. Na základe tejto skutočnosti je reálna možnosť dlhodobého, cieľavedomého a systematického pôsobenia na deti a teda aj výraznejšieho výchovného efektu.

Materská škola má veľký udržiavaný areál s množstvom zelene, kríkov, stromov (ihličnatých, listnatých), záhon, na ktorom sa pestujú kvety a rastliny. Súčasťou areálu je dopravné ihrisko a školský dvor dotvára novovybudované ihrisko s pieskoviskom, preliezkami, hojdačkami, domčekom pre deti a úložným domčekom pre hračky potrebné k ihrisku. V domčeku sa nachádzajú aj lopatky, hrabličky, metličky vedierka, ktoré sú potrebné pri práci v záhrade.

Budova materskej školy je dvojposchodová. Materská škola sa nachádza na prízemí, na poschodí sú priestory pre základnú školu. Na prízemí sa nachádzajú štyri triedy, kancelária, sklad, štyri kúpeľne, jedáleň, chodba.

Pedagogický kolektív tvorí 8 učiteliek, 3 asistentky, školská psychologička.

Kolektív správnych zamestnancov tvoria: kuchárka, 2 upratovačky.

2. Teoretické východiská

Materská škola sa rozhodla zamerať na oblasť environmentálnej výchovy na základe požiadaviek súčasného života, z potrieb naučiť a obnoviť vzťah človeka s prírodou, keďže tento vzťah je narušený v tejto uponáhľanej dobe a deti ako aj dospelý trávia väčšinu svojho

času vo vnútri. Preto sme sa podľa svojich podmienok a možností rozhodli sústrediť pozornosť pri výchove detí našej materskej školy práve na túto oblasť.

Z praxe sa dá potvrdiť, že deti rady experimentujú, bádajú, hľadajú, riešia úlohy a ak spojíme ich záujem aj s činnosťami spojené s prírodou položíme základy pre utváranie hodnotnej osobnosti, jeho postojov, návykov, vzťahov, morálnych hodnôt.

Z hľadiska záchrany života na Zemi významnú úlohu zohráva výchova. Preto sa výchova v materských školách musí zamerať na výchovu dieťaťa ekologicky mysliaceho a eticky i esteticky cítiaceho. Cieľavedomou výchovou tak chce naša materská škola prispieť k tomuto procesu a vytvoriť u detí dobrý základ smerujúci k celoživotnému úsiliu o zachovanie zdravia a života.

Projekt „Malí výskumníci po stopách prírody“ je, ako je vyššie uvedené zameraný na rozvíjanie prírodovednej a environmentálnej gramotnosti. Pestrosťou jednotlivých aktivít prispieva aj k rozvoju jazykovej, výtvarnej, pohybovej, matematickej gramotnosti, pričom sa prácou v jednotlivých aktivitách rozvíjajú aj sociálne vzťahy medzi deťmi navzájom. Možno teda povedať, že deti sa prostredníctvom jednotlivých aktivít rozvíjajú komplexne a to po stránke kognitívnej, sociálno-emocionálnej a perceptuálno-motorickej.

3. Ciele projektu

Pri profilácii na environmentálnu výchovu sme vypracovali ciele na každý mesiac s prihliadnutím na špecifiká každého ročného obdobia. Pri vypracovaní cieľov sme vychádzali z výkonových štandardov Štátneho vzdelávacieho programu hlavne z oblasti Človek a príroda, avšak niektoré ciele a výkonové štandardy sa prelínajú aj s ostatnými vzdelávacími oblasťami.

Naším cieľom prostredníctvom environmentálnej výchovy je, aby sa deti dôsledne zaoberali témou prírody a životného prostredia. Pritom by mali nadobudnúť vedomosti, schopnosti a kompetencie ekologicky myslieť a konať. Cieľom projektu je citlivo utvárať kladný vzťah detí k prírode, k jej krásam, postupne vzbudiť záujem o problematiku ochrany prírody a prakticky uplatniť návyky základov osobnej zodpovednosti za stav prostredia v akom žijú. Cieľom projektu je ponúknuť prostriedky, ktoré budú efektívne podnecovať deti v predprimárnom vzdelávaní k životu s prírodou, aby bolo každé dieťa vychovávané v prírode, prírodou a pre prírodu.

Vlastné ciele:

- cieľavedome a systematicky rozvíjať kognitívne kompetencie poznávania elementárnych zákonitostí života na zemi a prírodných javov,
- utvárať emocionálne bohatý vzťah a ochranárske postoje k prírode a životnému prostrediu,
- spoznávať prírodu a jej význam pre človeka,
- spoznávať krásu prírody so zapojením viacerých zmyslov, naučiť sa ju vnímať a vyjadrovať svoje city vo vzťahu k okoliu,
- vypestovať u detí základné návyky ekologického myslenia a konania,
- naučiť sa niesť zodpovednosť za svoje konanie,
- spolupracovať s rodičmi, so ZŠ, verejnosťou pri realizácii projektu,
- zaviesť trvalý separovaný zber odpadu v triedach a okolí MŠ, poznať druhy odpadu,
- oboznámiť sa s recykláciou, s jej významom a funkciou,
- rozvíjať motorické zručnosti a pracovné návyky potrebné pri ochrane prírody a životného prostredia,
- zapojiť sa do projektu Adoptuj si kravičku (predškolači-trieda mravčiekov)

4. Plánovanie a realizácia

Realizácia projektu prebieha počas celého školského roka a je rozdelená na štyri projektové jednotky, tematické celky, ktoré predstavujú štyri ročné obdobia:

- Pestofarebná jeseň
- Čarovná zima
- Prebúdžajúca sa jar
- Slnéčné leto.

Projektové jednotky obsahujú výchovno-vzdelávacie ciele rozdelené na jednotlivé mesiace v súlade s ich špecifikami. V každej jednotke sa nachádza aspoň jeden týždeň, ktorá sa zaoberá s témou spojenou s environmentálnou výchovou.

Výchovno-vzdelávacie ciele sú formulované všeobecne, úlohou každej učiteľky je ich konkretizovať a aktualizovať vzhľadom k podmienkam mš a disponujúcim prostriedkom. Keďže naša materská škola je štvortriedna, z toho tri sú homogénne, povinnosť učiteľiek je adaptovať ciele k osobitostiam a vekovej kategórii detí vo svojej triede. Z

niektorých výchovno-vzdelávacích cieľov a tém vyplývajú konkrétne činnosti, ale uvádzame aj návrhy na aktivity a hry, z ktorých môžu učiteľky čerpať.

5. Konkrétne ciele

Celoročné ciele:

- starať sa o rastliny v triedach, pozorovať a opisovať zmeny,
- triediť odpad v triedach,
- viesť deti k tomu, aby zbytočne nemrhali s papierom,
- nabádať deti, aby netrhali kvety, rastliny počas pobytu vonku a vychádzke a zbierali len spadnuté prírodniny,
- nezhadzovať smeti v prírode,
- vybudovať správne návyky pri umývaní rúk (neplytvať vodou a papierovými utierkami)
- priblížiť deťom prírodu, tráviť čo najviac času vonku v rôznom počasí, získať skúsenosti o prírodných javoch
- výtvarne vyjadriť zážitky a dojmy z pozorovania prírody- charakteristické znaky ročných období, zmeny v počasí
- pri výtvarných činnostiach použiť sezónne prírodniny a plodiny
- prostredníctvom zvukových vnemov počúvať a rozlišovať zvuky prírody,
- v encyklopédiách vyhľadávať informácie k aktuálnym témam, o prírodných javoch, o životnom prostredí a súčasť prírody.

Ciele podľa mesiacov:

SEPTEMBER

- spoznávať okolie, prírodné prostredie mš,
- téma týždňa Vtáky nám odlietajú: spoznať vtáky, ktoré odlietajú, dôvod prečo odlietajú,
- uplatňovať návyky starostlivosti o prírodu v praktických činnostiach,
- skúmať a objavovať rozdiely v listoch rôznych stromov, sledovať zafarbenie, výtvarne vyjadriť zážitky.

Aktivity:

- Môj strom: Každé dieťa si vyberie na školskom dvore alebo v blízkosti mš strom, ktorý bude sledovať počas celého roku. Odpozorované zmeny budeme zaznačovať do zošita/do zakladačov.
- Náš ovocný sad: Keďže v areáli školy nie sú ovocné stromy vytvoríme ich v triede a dopredu nazbierame listy jednotlivých stromov. Spoločne si budeme všímať listy na jednotlivých druhoch stromov. Následne bude mať za úlohu každé dieťa ísť pod ľubovoľný strom a priniest' z pod neho do koša niekoľko listov. Kôš s listami si dáme do stredu triedy, kde bude nasledovať hra, v ktorej budú mať deti za úlohu jednotlivé listy triediť podľa druhu ovocného stromu a tiež určovať ich farby. Vzniknú nám tak štyri kôpky listov. V závere tejto hry rozdelíme deti do štyroch skupín a budú mať úlohu vytvoriť z farebných listov postupnosť podľa odtieňov.
- Deti vytvoria dvojice a jedno z detí si zaviaže oči a druhý mu pomáha, aby ho zaviedlo k stromu. Nevidiaci musí strom preskúmať, objasť, ohmatať. Cieľom aktivity je nájsť strom, keď si dá dieťa šatku z očí dolu. Úlohy si deti vymieňajú. Po aktivite si svoj strom môžu nakresliť a spadnuté listy môžu zobrať do triedy.

OKTÓBER

- Tekvicový deň (v rámci témy Jeseň na poli)
- téma týždňa Šarkan- znaky jesene: všímať si zmeny prírody v jesennom období, rozprávať o prírodných reáliách v tomto ročnom období- vietor, dážď, spoznávať plodiny, pracovať s nimi v rôznych činnostiach so zapojením viacerých zmyslov,
- výtvarne vyjadriť krásu prírody s použitím plodín a darov jesene,
- téma týždňa Jeseň v lese: spoznať flóru a faunu lesov, nadobudnúť poznatky o ihličnatých a listnatých stromoch, poznať rozdiely medzi nimi, oboznámiť sa a upevniť vhodné správanie v lesoch,
- vytvoriť z jesenných listov ľudskú postavu,
- vedieť, že huby sú jedlé a nejedlé, poznať najznámejšie druhy.

Aktivity:

- Zakopaný poklad: Cieľom aktivity je oboznámiť sa s predmetmi, ktoré sa v prírode rozložia a ktoré nie. Zakopeme do zeme rôzne predmety a označíme ich miesto (pokrčený papier, šupy zelenín a ovocia, vreckovka, plechovka, ceruzka, obaly od sladkostí atď). Na jar ich vykopeme, pozorujeme a opíšeme zmeny. Aktivita slúži tiež na pochopenie pravidla, prečo nesmieme zahadzovať smeti v prírode.
- Kto si a kde bývaš?: Sadneme si s deťmi do kruhu a s využitím obrázkov alebo hračiek rôznych zvierat sa budeme rozprávať o niektorých lesných zvieratách a voľne žijúcich živočíchoch, čím sa živia, kde žijú atď. Po tomto si vyvoláme po dve deti. Obidvom dáme čiapku niektorých lesných zvierat a ich úlohou bude medzi sebou sa rozprávať. Pri rozhovore si dávajú nasledovné otázky: Ako sa voláš? Kde bývaš? Čím sa živíš? Touto hrou si zopakujeme všetko čo sme si počas aktivity povedali, čo sme sa naučili.
- Môj lístočkový kamarát: Na aktivitu budeme potrebovať listy, ktoré sme si spoločne dali vylisovať. Všetky tieto listy dáme do stredu jedného stola. Deti budú mať za úlohu vybrať si z kopy listov také, ktoré budú potrebovať na tvorenie lístočkového kamaráta. Nasleduje samostatná práca detí, v ktorej si budú deti z listov tvoriť ľudskú postavu, teda svojho lístočkového kamaráta. Počas tvorenia budeme podľa potreby deti usmerňovať.

NOVEMBER

- témy týždňa Moje telo, Chránime si naše zdravie: rozšíriť poznatky o človeku, ako súčasti prírody, získať informácie o ochrane vlastného zdravia a zdravia ostatných, upevňovať správne hygienické návyky
- téma týždňa Dopravné prostriedky: spoznať rôzne druhy dopravných prostriedkov, oboznámiť deti, že výfuky áut znečisťujú prostredie- vzduch, vybudovať v nich presvedčenie, že ak je možné, treba používať dp, ktoré neškodia prostrediu.

Aktivity:

- Ako vzniká hmla: Do skleneného zaváraninového pohára nalejeme teplú vodu. Musí byť poriadne zahriata. Do pohára s horúcou vodou strekneme lak na vlasy (alebo iný aerosól) a okamžite prikryjeme vrchnákom pohára, ktorý je však otočený naopak a v

ňom sú uložené kusy ľadu. Teplá voda predstavuje zem a ľad vo vrchnáku studený vzduch. Pozorujeme, čo sa deje v pohári a po chvíli zložíme vrchnák.

- Moje letokruhy: Počítame letokruhy na pni, sledujeme ako ďaleko sú od seba. Zaznačíme letokruh kedy sme sa narodili, ukážeme aký hrubý bol strom, keď mal toľko rokov, ako my teraz. Každé dieťa si nakreslí svoj strom s toľkými letokruhmi, koľko má rokov.

DECEMBER

- vytvoriť vianočné ozdoby s použitím prírodnín,
- pozorovať vtáky a hovoriť o potrebe starostlivosti o ne v zime,
- pozorovať zmeny počasia, opísať hlavné znaky zimy.

Aktivity:

- Kfmidlo pre vtáčiky
- Kreslenie rôznych snehových vločiek
- Vyparovanie: priesvitnú misku alebo pohár s vodou dáme nad radiátor. Sledujeme odparovanie počas viacerých dní, zaznačujeme o koľko je vždy menej vody v miske.

JANUÁR

- citlivo vnímať krásy prírody v zimnom období,
- skúmať vlastnosti snehu a ľadu, proces premeny na vodu a experimentovať s nimi,
- pozorovať zmeny vody v rieke,
- téma týždňa Príroda spí: oboznámiť sa so živočíchmi, ktoré spia a nespia cez zimu, o ktoré sa musíme starať, pozorovať stopy vtákov a zvierat v snehu, v spolupráci s miestnym poľovníckym zväzom formou zážitkového učenia nadobudnúť poznatky o zvieratách žijúcich v okolí dediny a o starostlivosť o ne v zime.

Aktivity:

- Špinavý sneh: zoberieme do triedy sneh alebo ľad z rôznych miest (ihrisko, les, cesta, strecha) a dáme do priesvitnej nádoby, takisto napustíme jednu nádobu vodou z vodovodu. Sneh necháme roztopiť a sledujeme odlišnosti- sneh z popri cesty bude pravdepodobne najšpinavší. Vedeeme dialóg prečo nie je roztopený sneh priesvitný ako ten z vodovodu.

- Kreslenie do snehu
- Zimné športy

FEBRUÁR

- v rámci témy Čarovná ceruzka pozorovať, hľadať a objavovať farby a geometrické tvary v prírode,
- pozorovať mierne zmeny v počasí (topenie, otepľovanie),
- oboznámiť sa s pracovnou náplňou lesníka, horára, ochranára v rámci témy Čím chcem byť,
- téma týždňa Predmety a ich vlastnosti: rozmanitými bádateľskými aktivitami a experimentovaním spoznávať vlastnosti prírodnín.

Aktivity:

- Recyklátori: Zostavíme zoznam vecí, ktoré sú na jedno použitie, spoločne s deťmi porozmýšľame a vymyslíme, načo by sa dali použiť tieto veci, následne vytvoríme jednoduchý produkt.
- Farebné kvety: Počas tohto experimentu zafarbíme biele kvety (karafiát, gerbera). Pri pokuse s rastlinou si s deťmi hovoríme o tom, že rastlina do seba taktiež vsakuje rôzne nečistoty, ktoré sa dostanú do prírody. Toto tvrdenie demonštrujeme tak, že pripravenú rastlinu dáme do vázy s vodou zafarbenou potravinárskymi farbami alebo farebnými tušmi (ideálne sú tmavšie farby: modrá, červená, zelená, fialová). Do 24 hodín budeme môcť pozorovať jemné zmeny, neskôr výraznejšie.

MAREC

- pozorovať zmeny v počasí, prebúdzanie prírody,
- v rámci témy Kniha je môj priateľ oboznámiť sa s procesom a množstvom stromov, ktoré je nutné na výrobu papiera, naučiť sa šetriť papierom, vyrobiť papier,
- aktívne sa zapojiť do úpravy a upratovacích prác v okolí mš,
- téma týždňa Príbeh vody: spoznať skupenstvá a kolobeh vody, uvedomiť si význam vody pre život, rozprávať o tom, kde všade sa v prírode nachádza voda, prečo a ako treba ňou šetriť,
- Svetový deň vody 22.3.

Aktivity:

- Beží voda dokola: Pred začatím hry motivujeme deti s piesňami o daždi a imitovaním dažďa, búrky. Deti majú v rukách niečo modré (vankúšiky, krepový papier, látku atď). Na začiatku hry budú všetky deti zhromaždené v kúte, v drepe a predstavujú more. Svieti slnko, vstávajú z drepu, stúpa para z mora. Chodia s vankúšikmi po triede, čím sa vytvárajú malé obláčiky. Zhromaždia sa na jednom mieste – spájajú sa do väčších oblakov, až sú veľmi ťažké. Rozídu sa a budú behať po triede, až padnú na zem ako kvapky dažďa–začne fúkať vietor a pršať. Pohyb sa stále zrýchľuje a deti sa budú vracat' do kúta, kde sa hra začala- kvapky spadnú na zem, kde sa budú zbiehať a tvoriť potôčky, potom rieku a tá bude vtekať do mora. Deti vytvoria znovu more. Hru budeme realizovať za sprievodu hudobnej nahrávky. Deti budú meniť činnosť podľa pokynov. Po ukončení hry sa spolu porozprávame na čo je dôležitá voda pre život na zemi.
- Prelievanie vody

APRÍL

- poznať jarné kvety, pozorovať farby v prírode,
- pozorovať klíčenie stromov a rastlín,
- poznať význam liečivých rastlín pre človeka,
- sadiť rastliny v triedach a v exteriéry mš, prakticky uplatňovať poznatky o starostlivosti o rastliny,
- téma týždňa Vesmír: vedieť, že Zem je súčasťou slnečnej sústavy a je jedinou planétou, kde sú vhodné podmienky pre život a preto ju musíme chrániť,
- téma týždňa Naša Zem je guľatá: spoznať súčasti živej a neživej prírody, separovať odpad podľa druhu materiálov, zapojiť sa do aktivít so živými a neživými prírodninami, spoznávať dôsledky negatívnych zásahov človeka do prírody,
- Mesiac lesov: poznať význam lesa pre človeka,
- Medzinárodný deň vtáctva 1.4.: v spolupráci s miestnym ornitológom spoznávať rôzne druhy vtákov a oboznámiť sa so starostlivosťou o ne,
- Deň Zeme 22.4.

Aktivity:

- **Zachráňme les:** Najprv deti oboznámime, čo všetko ničí les, napr. oheň, odpadky, smog, lykožrút, prírodné katastrofy, vyrubovanie stromov. Následne budú hovoriť svoje skúsenosti k danému problému. Potom vysvetlíme deťom úlohy a rozdáme masky každej skupine. Mladšie deti budú stromy a zvieratká, pohybujúce sa po lese. Staršie deti rozdelíme na škodcov /oheň, dym, lykožrút, odpadky/ a ochranárov /d'ateľ, lesník, slušné deti/. Skupina škodcov sa snaží naviazať okolo stromu alebo zvieratka tri farebné stuhy, pričom tri takéto stuhy okolo stromu alebo zvieratka znamenajú odumretie – takýto strom alebo zviera urobí drep. Skupina ochranárov pri dochytení škodcu naviaže na strom alebo zviera bielu stuhu a strom, zviera je zachránené a škodca vypadáva. Po ukončení hry si spoločne vyhodnotíme počet vyschnutých stromov a uhynutých zvieratiek, poškodených stromov a zranených zvierat /tie, ktoré majú na sebe jednu alebo dve stuhy/, aktivitu ochranárov, či je práca ochranárov prírody i v skutočnom živote taká jednoduchá, porozprávame sa i o dôležitosti každého stromu pre život na zemi. Necháme deti argumentovať pri navrhovaní, ako les ochrániť /nezakladať ohne, nefajčiť v lese a nevyhadzovať ohorky, aby zbytočne nezrezávali veľa stromov, aby nechodili do lesa autom, neodhadzovali v lese odpadky, nerušili vtáčiky a zvieratká/ a určíme najlepšieho ochranára.
- **Košík plný prírody:** Najskôr deti budú sledovať prostredníctvom prezentácie, rozprávky alebo iného učebného zdroju súčasti živej a neživej prírody. Potom sa presunieme s deťmi k jednému stolu v triede, na ktorom budeme mať pripravený „košík plný prírody“. Obsahom košíka budú kamene, šišky /rôzne druhy/, kôra zo stromu, mach, starý konárik, rastliny atď. Po jednom budeme prírodniny z košíka vyberať a úlohou detí ich bude pomenovávať. Jednotlivé prírodniny budú skúmať aj s využitím mikroskopu alebo lupy. Po tomto si deti skúsia hmatom povrchy jednotlivých prírodnín a aj ich ovoňajú a opíšu skúsenosti. V závere si spoločne roztriedime prírodniny do dvoch skupín na živú a neživú prírodu. Po tejto aktivite si urobíme v triede kútik živej a neživej prírody.
- **Ako listy dýchajú:** Naplníme sklenú misku vodou. Ideálne je použitie priesvitnej misky, ktorá je ideálna na pozorovanie z každej strany, ale nemusí byť. Do misky vložíme list alebo listy. Mali by byť ponorené pod vodou. Ak nie sú, zaťažíme ich kameňom. Môžeme použiť čerešňové listy. Listy nezbierame zo zeme, ale odtrhneme čerstvé listy zo stromu, aby sa pokus podaril. Položíme misku s listami na slnečné

miesto, najlepšie vonku. Pozorujeme ako vyzerajú listy na začiatku pokusu. O pár hodín neskôr sa vrátíme na miesto, kde sme uložili misku s listom a pozorujeme výsledky. Majú sa ukázať maličké bublinky na liste. Aj my, keď sme v bazéne pod vodou a vydýchame, objaví sa kopec bubliniek. Tak isto aj listy dýchajú a dôkazom sú tieto malé bublinky pod vodou.

MÁJ

- vymenovať ročné obdobia (mesiace) a ich charakteristické znaky,
- v rámci témy Režim dňa oboznámiť sa s najznámejšími živočíchmi, ktoré sú aktívne v noci (sova, netopier, svetlušky, medvedík čistotný),
- téma týždňa Moja vlasť: spoznať prírodné objekty a krásy našej dediny,
- téma týždňa Ideme do prírody: spoznávať a hľadať v prírode hmyz, ich vlastnosti, úžitok,
- téma týždňa Svet dinosaurov: vedieť, že pred človekom bolo všade prírodné prostredie, žiadne mestá, domy, nadobudnúť informácie o živočíchoch, ktoré boli predkovia dnes žijúcich živočíchov,
- téma týždňa Zvieratka z dvora: spoznať hospodárske a domáce zvieratá, ich mláďatá, úžitok, na základe priameho pozorovania pomenovať a rozlíšiť niektoré domáce zvieratá,
- zvládnuť turistickú prechádzku.

Aktivity:

- Čo nám lúka porozpráva: Najskôr si vypočujeme s deťmi s využitím internetových zdrojov rôzne zvuky v prírode (zvuky zvierat, iné zvuky v prírode). Potom sa vyberieme na lúku (futbalové ihrisko za školskou jedálňou alebo pri riekou) v blízkosti materskej školy, kdesi deti ľahnú na zem. Zahráme sa na lesné víly a začarujeme deti na chrobáčikov, ktoré nerozprávajú, sú ticho a pritom počujú všetkých kamarátov na lúke resp. v lese. Deti si zatvoria oči a budú počúvať lúčne zvuky /šumenie vetra, bzúčanie múch, včeličiek, spev vtákov, príp. bublanie potôčika a studničky/. Na počúvanie rôznych zvukov lúky si ponecháme kratší čas. Po jeho uplynutí si sadneme spoločne do kruhu a po jednom si rozprávame čo sme počuli.
- Čo vidím?: na školskom dvore alebo na ihrisku sa postavíme do kruhu. Jedno dieťa si vyberie niečo prírodné z okolia (strom, krík, kvet, rastlinku, piesok). Úlohou ostatných je pomocou otázok uhádnuť, čo si dieťa vybralo.

- Kreslenie vodou na betón: touto aktivitou demonštrujeme vyparovanie, kresby kvôli slnku a tepla zmiznú.

JÚN

- v rámci Dňa detí prispieť do zberu hračiek- viesť deti k tomu, aby im osudy ostatných neboli ľahostajné, čo prispieva aj k vybudovaniu schopnosti citlivého postojú k životnému prostrediu,
- téma týždňa Morský svet: oboznámiť sa s morskými živočíchmi, informovať deti o tom, že veľa odpadu skončí v mori, kde tieto živočíchy žijú,
- Svetový deň oceánov 8.6.
- téma týždňa Kto žije v ZOO: spoznať exotické zvieratá.

Aktivity:

- Zber hračiek: porozmýšľať o tom, ktoré hračky už nepotrebujú a rady by darovali deťom v núdze. Okrem dobrého skutku chránia aj prírodu, keďže väčšina hračiek je z plastu a darovaním by neskončili v odpade ale našli by nových majiteľov.
- Objím strom!: (naháňačka) Jeden naháňa všetkých, koho chytí, premení sa na strom a zostane stáť. Ostatní ho môžu „rozmraziť“ a vrátiť do hry jedným objatím.

6. Hodnotenie

Proces vyhodnotenia projektu sa zhoduje s oblastami, kritériami a metódami hodnotenia prezentovanými v ŠkVP a prispôsobuje sa vekovým osobitostiam a schopnostiam detí. Hodnotenie sa uskutoční polročne počas PR. Výsledky hodnotenia budú podkladom k ďalšiemu spresňovaniu a zefektívňovaniu projektu.

Predpokladáme:

- nadviazanie hlbšieho kontaktu so živou prírodou
- vzbudenie osobného záujmu detí o prírodu a snahu chrániť a šetriť ju
- rozšírenie a upevnenie poznatkov o živej a neživej prírode
- zmeny hodnotovej orientácie a vybudovanie pozitívnych postojov detí vo vzťahu k prírode a životnému prostrediu

7. Odporúčaná literatúra

Pre deti

Gregušová A.: Gréta

Sekora O.: Ferdo Mravec

Zdeněk Miler: Krtko

Milowska M., Reháková K., Menkynová J., Morávková R.: Napínavé dobrodružstvá Toly, Poly a Emila

Rôzne detské encyklopédie

Pre učiteľky

DAPHNE: Učenie (sa) vonku nás baví (https://daphne.sk/wp-content/uploads/2019/11/BRDS_prirucka_FINAL.pdf)

Metodické príručky Zelená škola (<https://zelenaskola.sk/pre-skoly/materialy-na-stiahnutie/>)

Použitá literatúra

Eva Frická: Edukačný projekt environmentálnej výchovy v materskej škole, 2015, MPC

Anna Fehér: Játszunk? Természetesen!, 2006, sulINOVA

Drahuša Orelová, Mgr.: Environmentálna výchova ako téma príroda pre život, 2014, MPC

Školský vzdelávací program- Hráme sa a rastieme

Štátny vzdelávací program pre predprimárne vzdelávanie v materských školách